Simulaation avulla toden tuntua oppimiseen

28.2.2019

Simulaatio on menetelmä, jonka avulla opettaja voi suunnitella ja toteuttaa todellisuutta jäljitteleviä oppimistilanteita. Oppimismenetelmänä se edustaa kokemuksellista oppimista. Simulaatio voidaan toteuttaa joko erityisesti tätä tarkoitusta varten suunnitellussa ja rakennetussa simulaatioympäristössä, tai todellisessa toimintaympäristössä, jossa itse toiminta (=oppimistilanne) on simuloitua. Simulaatiota voidaan myös toteuttaa virtuaalisesti, jolloin toiminta simuloidaan tietokoneen avulla.

Helmikuun alussa järjestettiin SeAMKissa kaksipäiväinen simulaatio-ohjaajakoulutus, johon osallistui 15 SeAmkin työntekijää edustaen kaikkia yksikköjä. Enemmistö osallistujista työskentelee opetustehtävissä. Koulutuksen toteuttivat Arja Sara-aho ja Katja Kylliäinen Saimaan ammattikorkeakoulusta. Heillä on molemmilla takanaan vuosikymmen kokemusta eri tyyppisten simulaatioiden toteuttamisesta sote-alan koulutuksissa. ’’Simulaation vahvuus mielestäni on oppiminen, jossa yhdistyy yhteisöllisyys, kokemuksellisuus ja emotionaalisuus’’ kertoo Sara-aho. ’’Simulaatio on erinomainen keino varmistaa opiskelijan osaaminen. Toisaalta myös työ-yhteisötaitojen kehittäminen, kuten palautteen anto ja vastaanottaminen, sisältyvät simulaatioon automaattisesti’’ jatkaa Kylliäinen. Haasteena kouluttajien mukaan on menetelmän edellyttämä oman alan vahva osaaminen sekä simulaatioon liittyvän teknisen laitteiston hallinta. Molemmat kouluttajat korostavat, että simulaatio-ohjaajakoulutukseen kannattaa hakeutua ja täten hankkia riittävät valmiudet menetelmän toteuttamiseen omassa opetustyössä.

Briefing ja debriefing

Minkä alan opetukseen simulaatio soveltuu? Se on alun perin kehitetty opetusmenetelmä lentoturvallisuuskoulutukseen, josta se on levinnyt terveydenhoitoalan koulutuksiin. Käytännössä simulaatio on sovellettavissa minkä tahansa aiheen ja oppiaineen opettamiseen. Keskeistä simulaatiossa on tekemällä oppiminen autenttisessa tilanteessa. Opettajan rooli on tärkeä niin suunnittelussa, toteutuksessa kuin simulaatiotilanteen jälkikäsittelyssä. Etukäteen tehtävä huolellinen perehdyttäminen eli ’briefing’ sekä jälkikäteen tehtävä purkukeskustelu ’debriefing’ ovat simulaatiomenetelmän keskeisimmät käsitteet. Simulaation jälkeen käytävään oppimiskeskusteluun osallistuu opettajien lisäksi myös opiskelijatarkkailijat, jotka ovat tähän tehtävään etukäteen määrättyjä vertaisoppijoita. Huolellinen valmistautuminen ja oppimistavoitteiden selkeä esittely edesauttavat tilanteen jälkikäsittelyä ja oppijoiden reflektiota. Tarkkailijat ja opettajat havainnoivat simulaatiototeutusta suhteessa ennalta sovittuihin oppimis-tavoitteisiin ja antavat rakentavaa palautetta kehitysehdotusten kera.

Kokeellisia simulaatioita

SeAMKissa järjestetyssä koulutuksessa osallistujat saivat tehtäväksi suunnitella ja toteuttaa ryhmittäin yhden simulaation, jota he voivat hyödyntää omassa työssään. Osallistujat käyttivät simulaatio-toteutuksissaan hyväksi Kampustalon D-osan simulaatiotiloja. Näissä tiloissa on kamerat, toteutuksen valvontahuone sekä erillinen luokkatila, jossa voidaan seurata reaaliajassa simulaation toteutusta suurelta näytöltä.

Koulutukseen osallistujien omissa simulaatioissa käsiteltiin muun muassa muistisairaan potilaan kohtaamista, huumeiden käyttäjän hoitosuunnitelman tekoa, aggressiivisen opiskelijan kohtaamista sekä verkko-opetuksen järjestämistä. Simulaatiomenetelmä soveltuu erinomaisesti myös monialaisiin toteutuksiin, ja erään simulaatiokokeilun toteuttikin neljän hengen ryhmä, jossa oli mukana opettajat Ruoka, Tekniikka ja Liiketoiminta –ja kulttuuri-yksiköistä sekä tietohallinnon työntekijä.

Antoisan ja mielenkiintoisen koulutuksen antina jäi takataskuun monta hyvää käytännön vinkkiä simulaation toteuttamiseksi. Vuorovaikutus-ja viestintätaidoilla on keskeinen merkitys simulaatiotilanteiden onnistuneen toteutuksen kannalta. Todellisuutta jäljittelevien oppimistilanteiden luominen osaksi opetusta on hyvä idea ja sitä kannattaa ryhtyä rohkeasti kokeilemaan.

Aiheesta lisää:
Oriot D. & Alinier G. (2018) Pocket book for Simulation Debriefing. Springer.

Kaija-Liisa Kivimäki
lehtori
Liiketoiminta ja kulttuuri